

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Dere COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is f 5,00; voor de buitenlanden f 6,00; franco door het geheele Rijk. *Brussel, Gdalen, enz. FRANCO te adresseren aan het Bureau dezer COURANT.*

DINGSDAG. 10 AUGUSTUS.

Advertentien van Zes regels en daar beneden worden tegen f 1,00 geplaatst; meer dan Zes regels tegen 15 cents der regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelrecht betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 9 Augustus.

Dr. NEWMAN.

Onze lezers zijn getrouwd op de hoogte gehouden geworden van den gang van het proces, door den apostaat Achilli aan Dr. Newman aangedaan wegens laster. Zij horingeren zich wat tot dat proces aanleiding gaf. Oudanks zijne priesterlijke waardigheid had Achilli zich jaren lang aan de verfoeilijkste onzedelijkheid schuldig gemaakt. Deswege door de bevoegde geestelijke regtbank te Rome veroordeeld, en ten gevolge daarvan van alle priesterlijke bediening onttrokken, ging hij onverwilt te Malta over tot het Anglikanisme, om des te vrijer aan zijne wilde drijfden den leugte te kunnen vieren. Toen echter de revolutie meester was van Rome, keerde hij daarheen terug en werd hij onderscheiden onder hare liars toegeliktste voorstanders en verdedigers; als zoodaig werd hij dan ook gevangen genomen, zoodra de Romeinsche Republiek door het Fransche leger omver geworpen was geworden. Doch die gevangenschap was slechts kortstondig. Lord Palmerston liet zich aan Achilli gelegen zijn te worden, Engeland's booze geest te Rome, stelde zich niet klein in aanraking — en Achilli stapte er in zijne gevangenis te ontvlugten. Engeland was zijn toevluchtsoord. Een nieuwe werkring was daar straks voor hem geopend. Terwijl hij, schoon in 't huwelijk getreden, te Londen ruime gelegenheid vond om zijn vuil-wellustigen aard hot te vieren, was hij daar te gelijker tijd, als Anglikaansche vrije Evangelieverkondiger, op het vast, zwaar, terrein van waar de menschen over het vromis, dat hem zoo te regt van wege de Katholieke Kerk getroffen had, en om zijnen haat te koelen aan hare instellingen, maar vooral aan hare bedienaren, met haren eersten dienaar te beginnen, den Vertegenwoordiger van Christus op aarde. Geene beschuldigingen zoo ongerijmd, geene lastertaal zoo laag en boosaardig, of hij was haar ten gereeden tolk. Al de schandelijkheden, van welke al de daden zijns levens vervuld waren, werden door den onverlaat met drieste onbeschaamdheid den bedienaars des altaars aangewreven.

Wie evenwel was hij, die met zulke lastertaal het Anglikaansche fanatisme tot den gloeiendsten haat zocht te ontsteken? Het was noodig, dat op deze vraag het antwoord niet achterwege bleef en de booswicht ontmaskerd werd. Hij werd ontmaskerd. Eerst door de hand van Z. Em. den Kardinaal-Aartsbisschop van Westminster, Mgr. Wiseman; vervolgens door Dr. Newman. Aanvankelijk nam de apostaat den schijn aan van door de openbare strafocfening, waardoor hij ontveerd was geworden, niet aangedaan te zijn. Naauwelijks echter werd door hen, die zich van Achilli, als van hun blind werktuig bedienen, het oogenblik daartoe geschikt geacht, of zij deden hem eene klagte inleveren bij de regterlijke magt te Londen, alsof Dr. Newman zich jegens hem aan laster zou hebben schuldig gemaakt. Bij den nitag van die aanklage hebben wij niet te verwijlen. Door authentieke documenten zoo wel als door den mond zijner talloze slagtoffers-zelve, werd Achilli van al de hem ten laste gelegde schanddaden overtuigd, zoodat de karakterscheits door Dr. Newman van hem opgehangen, ten schitterendste gestaafd werd; — des ondanks echter verklaarde de jury, dat Dr. Newman zijne beschuldigingen niet genoegzaam bewezen had, waarom zij hem wegens laster veroordeelde! Zelfs de *Times*, sprak schande van dat vonnis. «Het is maar al te zeer gebleken, riep zij uit, van Achilli sprekende, dat die man nergens zijne voeten heeft kunnen zetten, of een lange sleep van schandelijkheden volgde hem na, terwijl het thans insgelijks aan het licht is gebracht, dat, van den kant der regtsmagt in Engeland, de Katholijken geene regtvaardigheid te verwachten hebben!»

Welk echter was het dadelijk gevolg voor Dr. Newman van deze partijdige rechtspraak? Niet alleen het verlies van al wat hij-zelf bezat, maar nog daarenboven het verlies van al de bezittingen der jeugdige orde, aan welker hoofd hij gesteld is — van de orde der Oratorianen. Op een verlies van f 250,000 namelijk kon hij het onrecht te staan, door de Engelsche jury aan hem geplaatst!

Dr. Newman, de uitstekend geleerde priester, wiens overgang tot de Katholieke Kerk een kalamiteit voor het Anglikanisme door de voortreffelijkste leden van de Universiteit van Oxford geheeten werd, — Dr. Newman, die niet aarzeld aan zijne godsdienstige overtuiging de rijkste inkomsten ten offer te brengen, — Dr. Newman aarzeld ook thans niet het geringe vermogen wat hij bezat, aan de handhaving van de aangerande eer der Kerk ten offer te brengen. Dat was echter volstrekt ontoereikend, zoodat hij er toe besloot moest de bezittingen zijner jeugdige orde te verpanden, ter voldoening van den hem onregtvaardiglijk opgelegden plicht. En wanneer hij dan al die bezittingen zal verpand hebben, dan zullen daartoe de hem ten dienste staande middelen nog ontoereikend zijn!

In deze gesteldheid van zaken heeft de *Univers* een edelmoedig initiatief genomen — het initiatief namelijk van eene openbare hulde — en dankbetooning aan Dr. Newman, voor de uitsluitende dienst, welke hij aan de zaak der Godsdienst bewezen heeft, door onverschrokken, tegenover hare felste vijanden, de verdediging van hare geschonden eer op zich te nemen. Tot dat einde heeft hij in haar Nummer van 3 Augustus II het volgend beroep op den godsdienstigen zin der Katholijken van Frankrijk openbaar gemaakt:

«De justitie in Engeland heeft Achilli ondersteund, gelijk de Engelsche staatkunde gewoon is het kwaad in bescherming te nemen. Toen de gezworven te Londen hun oordeel hadden uit te brengen tusschen een godvruchtig en geleerd priester, die alle voordeelen der wereld verlaten heeft om Christus te volgen, en een afvallige, die Christus verloochende, om zich des te dieper te kunnen rondwentelen in het nietig slijk der aarde, toen was hun oordeel ten voordeele van dien afvallige, tegen den priester.

«Men heeft de bijzonderheden van het proces gelezen; wij hebben er dus niets meer van te zeggen. Frankrijk had die beruchte Engelsche regtspleging sinds lang hooren roemen; thans kent het haar en heeft er een afschuw van. Dr. Newman is geruineerd, hij en zijne kongregatie; het zal 500,000 franks kosten, dat hij ten aanhoore van geheel Engeland, bewezen heeft, dat een ellendeling, die de Katholieke Kerk schande aandeed, uit de rijen der priesters verworpen werd wegens zijn hoogst onzedelijk gedrag.

«Die onbillijkheid heeft het hart onzer vrienden diep geroerd. Velen hunner zijn ons herhaaldelijk komen verzoeken om aan het bureau van ons dagblad eene inschrijving te openen, ten einde Dr. Newman bij te staan om de regtskosten te betalen, waartoe hij op eene zoo schandelijke wijze veroordeeld is.

«Wij kunnen hem, helaas! niets meer dan een penningken aanbieden. Bij ons te lande vindt men niet die onmetelijke fortuinen, die jaarlijks aan de bijbelverspreiding een miljoen pond sterling wegwerpen. Doch, al zou dat penningken slechts strekken om een steen van het Oratorium van Birmingham terug te brengen, dan zou het ten minste getuigen van de sympathie en van den eerbied der Katholijken van Frankrijk jegens een der beroemdste en dierbaarste hunner broeders in Engeland.

«Maar te gelijktijd zal dat penningken, in eene zaak die aan de geheele christenwereld belangstelling inboezemt, aan het schaamteloos vonnis der Londonsche gezworven, dat eener andere jury tegen over stellen, welker getal en hoedanigheid niemand onkundig zal laten, aan welke zijde zich de regtvaardigheid bevindt.

«Of het soms nog noodig ware, de meening in dit opzicht te vestigen — de naam die het eerst op onze intekeningslijst staat geschreven, zou daartoe alleen voldoende zijn. De Hoogw. balling, Mgr. de Aartsbisschop van Turijn, die uit eigen ondervinding zoo goed weet hoe de door der Katholijken vijanden ingestelde processen gevoerd en ten einde gebracht worden, heeft, zoodra hij vernam dat wij op eene inschrijving bedacht waren, ons zijne gift toegezonden.

«Louis Veuillot.

Tot dus verre de *Univers*. En terwijl wij onze vrienden van dat blad dank zeggen voor het in deze door hen genomen initiatief en gaarne verklaren, dat wij ons van ganscher

hante vereenigen met hunne zoo straks aangehaalde taal, behorven wij niet te zeggen, dat het hart ons brandt van verlangen, om ook onzerzijds deel te nemen aan de der Kerk, in den persoon van Dr. Newman, te gedachte hulde. Trouwens, wij gelooven de Katholijken van Nederland — een klein vaddelen, maar zoo heeler ziel aan Jesus' bruid gehecht — te goed te kennen; om niet overtuigd te zijn, dat zij het ons euvél zouden duiden, indien hun de gelegenheid, aan anderen geschenken, onthouden werd, om ook van hinnen kant de nederige hulde van hunne gevoelens van eerbied en teedere gehechtheid aan Dr. Newman aan te bieden. Wij betuigen ons dan ook gaarne bereid, om alle bijdragen in ontvangst te nemen, welke van die gevoelens getuigen zullen, het overigens geheel overbodig achtende, met vele woorden onze vrienden tot ijverige en krachtige deelname aan de Dr. Newman toegedachte hulde aan te sporen.

Wij laten hieronder volgen de eerste bijdragen bij ons ingekomen tot de bedoelde

Hulde aan Dr. Newman.

Van X.	40.
Van X. X.	15.
Van H.	25.
Van N. N.	5.
Van B. B.	3.
Van K.	2.
Van H. J. C. v. N.	10.
Van R. R.	10.

Eenige onzer dagbladen hebben zich onlangs zeer blijde gemaakt over het huwelijk van zeker afvallig priester in België, de Geest geheest, met eene afstammeling in regte lijn van Dr. Maarten Luther en Catharina van Bohren. Hunne vreugde zal echter van korten duur zijn als zij vernemen, dat geweldige afvallige zijn vedaagend gedrag openlijk verheid en besloten heeft zich in een Trappisten-klooster te begeven. De plechtige akte, waarbij hij van dit zijn voornemen kennis geeft, is van den volgende inhoud:

«Ik ondergeteekende, priester in het bisdom van Mechelen, ongelukkig al te zeer bekend wegens mijn ongeregeld, losbandig en ergerlijk levensgedrag, doch thans terug gekomen tot de godsdienstige beginselen, die mijne ouders en overheden mij in mijne jeugd zoo diep hebben ingeprint, maar waarvan ik mij ongemerkt had verwijderd, door den omgang te zoeken van hen, die het, geluk en den vrede meenen te vinden in de begoochelingen en ijdelheden dezer wereld. — ik vind in geweten mij verplicht, om openbaarheid te geven aan mijne oprechte bekeering, ten einde zoo veel mogelijk het kwaad te herstellen, dat ik zoo op geestelijke als stoffelijke wijze veroorzaakt heb.

«Ik trek bij deze aankondiging terug alle verkeerde raadgevingen die ik verstrekt, alle verderfelijke voorbeelden die ik gegeven, alle met de goddelijke wetten en kerkelijke verordeningen strijdige daden, die ik beproefd of volbragt heb; en heb mij, tot herstel van die ergernis, uit eigen vrijen wil in een Trappisten-klooster begeven, ten einde daar boete te doen en te bilden voor hen die ik beledigd, en door mijne verfoeilijke leefwijs verergerd en bedorven heb, hopen de door dat middel de vergiffenis mijner zonden te verkrijgen.

«P. J. F. DE GEEST.

De Parijzer *Patrie* beschrijft den tegenwoordigen stand der onderhandelingen over het handelstraktaat van Frankrijk met België aldus:

«De minister-krisis in België heeft de tijdige sluiting van een nieuw traktaat belet. Dienvolgens is het noodig door eene voorloopige overeenkomst in de dreigende behoeften te voorzien, opdat de handelsbetrekkingen tusschen de beide landen niet mogten afgebroken worden. De grondslagen dezer voorloopige overeenkomst zijn de volgende: Het traktaat wordt voor 6 maanden verleend, d. i. tot in Januarij 1853. Het Fransche bewind stelt als uitdrukkelijke voorwaarde voor de vernieuwing van het traktaat de inlating van een

artikel tot wering van den nadruk van boekwerken. De Belgische regering neemt in beginsel het weren van den nadruk aan, maar het vraagt eene schadeloosstelling, en hieromtrent is men niet overeengekomen."

Men schrijft uit Luxemburg, 2 Aug. De meening begint hier sedert eenigen tijd veld te winnen dat aan onze Grondwet van wege den Duitschen Bond eene herziening te heurt zal vallen, en dat vooral ook te Berlijn ontevreden blikken op den loop der zaken in Luxemburg worden geslagen. Deze meening is tamelijk bevestigd geworden sedert den terugkeer uit Berlijn van een lid der regering. Al is ook zijne reis ten aanzien der toezaken zonder resultaat gebleven, zoo heeft hij nogtans eenen schat van ondervinding opgedaan en vele opmerkingen vernomen omtrent den toestand alhier, die hem te Berlijn gemaakt zijn en die hij herwaarts heeft overgebracht. In het oog vallend was het dat eenigen tijd daarna, bijna zonder eenige aanleiding, de minister van financiën N. Metz openlijk verklaarde dat hij niet het minste deel had aan de redactie van den hier verschijnenden *Courier* en voor deszelfs rigting niet instond, niettegenstaande hier een ieder van het tegendeel overtuigd is.

De *Courier*, een Fransch blad van de kleur van het Belgisch liberalismus, wordt geredigeerd door den advocaat C. Metz, broeder van den minister, en is altoos voor het orgaan van een deel der regering gehouden. Onze grondwet bevat zekerlijk veel wat eene tusschenkomst van den Duitschen Bond zou regtvaardigen, hoezeer onze Kamer den Bondsdag bepaaldelijk het regt heeft ontzegd, om in de Konstitutie ook maar de geringste verandering te maken. Daartoe behoort de algeheele verhoening van het christelijk karakter van den Staat, de gelijkstelling der Joden, enz. Bovenal echter moge de Bondsdag bedenken, dat Luxemburg een Duitsch land is, en dat het volstrekt niet onverschillig is, in wiens handen dit hoekpunt en voorwerk van Duitschland zich bevindt. Het valsche liberalismus met geweld heeft het doorgezet, dat de Fransche taal nevens de Duitse s. v. v. tot nationale taal werd verklaard. Zoo wordt aan een geheel Duitsch land eene vreemde taal werkelijk opgedrongen, en daardoor de tegen Duitschland vijandige geest steeds gevoeld. Al is ook in den laatsten tijd de Duitse taal weder vooruit gekomen, toch blijft de ambtenaren-troep zich aan het Fransch hechten. Moge de Bondsdag in dit opzigt de belangen van Duitschland krachtig in zijne bescherming nemen. Ook eene regeling der kerkelijke zaken behoort de regering zich ten taak stellen. De Kerk is de sterkste schutshut tegen den hier uit Frankrijk en België indringenden geest van het valsche liberalismus, die in de onzekerheid van onzen toestand, in een kerkelijk opzigt, voortdurend zijn voedsel vindt.

Het *Handelsblad* in zijne *Zondags-editie* van gisteren meldt dat Z. Exc. de minister van buitenlandsche zaken, de heer van Sonbeek, na gehouden minister-raad, zijne portefeuille heeft nedergelegd. Geen ander dagblad bevestigt tot op dit oogenblik dit bericht.

Wij lezen in het *Journal Historique et littéraire* van Luik, aflev. 1 Aug. dezer dagen verschenen, een bericht van het Seminarie Hageveld dd. 3 Junij aldus luidende:

"Den 3 Junij, heeft het klein Seminarie Hageveld, gevestigd te Voorhout, zijnen stichter wijlen Mgr. van Bommel bisschop van Luik godsdienstig herdacht door het viëren eener plegtige Lijkdienst, waarbij een aantal der bloedverwanten en vrienden van den Prelaat tegenwoordig waren. Een van de uitstekendste der voormalige leerlingen van Mgr. van Bommel, de WelEerw. Hooggel. Prof. Broeze, sprak de lijkrede uit."

Gisteren is alhier aangebragt de per stoomboot *Concordia*, van Londen, aangekomen Olifant, bestemd voor den Zoologischen tuin alhier. Terstond na de ontschepping te Rotterdam is het dier per spoortrein herwaarts gezonden.

Z. M. heeft tot rector-magnificus der hoogeschool te Groningen, voor het akademie-jaar 1852-1853 benoemd de hoogleraar P. Hofstede de Groot.

Z. M. heeft benoemd tot ontvanger der direkte belastingen, in en uitgaande regten en accijnsen te Terschelling, de heer J. van Zuthbergen Bawalda, thans visiteur der in- en uitgaande regten en accijnsen te Ameland.

Z. M. heeft bepaald, dat met wijziging der tegenwoordige voorschriften, de inschrijvingen op de rolle der studenten van eene hoogeschool of het atheneum te Amsterdam of Deventer voortaan zal geschieden zonder dat het noodig zij eenig getuigschrift omtrent vroegere studien te vertoonen.

Z. M. heeft den heer Mr. C. Le Clercq, referendaris bij het departement van buitenlandsche zaken, vergaand tot het aannemen en dragen der versierselen van kommandeur der orde van Karel III, van Spanje.

Het *Staatsblad* N°. 134 behelst een besluit van 26 Julij 1852, houdende vernietiging van de artt. 1 en 8 der verordening op het onderhoud der wegen en voetpaden, door den raad der gemeente Soest in zijne vergadering van 27 Mei 1852

vastgesteld. De gronden van dat besluit zijn de volgende: Overwegende, dat art. 1 der verordening alle landbouwende ingezetenen der gemeente tot het aanvoeren van materialen, benodigd tot daargestelling, verbetering of onderhoud van alle gemeentewegen, voetpaden, enz., verplicht; dat de gemeentewet, in de artt. 192 en 193 aan de plaatselijke besturen de bevoegdheid toekennende, de inwoners der gemeente tot het doen van persoonlijke diensten op te roepen, met vrijlating om die diensten af te koopen, of een plaatsvervanger te stellen, blijkbaar de bedoeling heeft, dat alle ingezetenen, zonder onderscheid van rang of stand, daartoe worden verplicht; dat het dus den gemeenteraad van Soest niet vrij stond deze verplichting in art. 1 der verordening alleen aan de landbouwende ingezetenen op te leggen en de overige klassen van ingezetenen daarvan vrij te stellen, dat de Raad in art. 8 der verordening zich het regt voorbehoudt, om bij het bestaan van verzachtende omstandigheden, zonder vervolging in regten, over de boete in dading te treden; dat deze bepaling in strijd is met de voorschriften van het Wetboek van Strafvordering, volgens welke van elke overtreding proces-verbaal opgemaakt en aan den bevoegden ambtenaar van het openbaar ministerie opgezonden moet worden, terwijl alleen bij art. 254 van dat wetboek aan den beklagde wordt vrijgelaten om, met inachtneming der daarbij voorgeschreven formaliteiten, door betaling van het maximum der op de overtreding gestelde boete, de rechtsvervolging te voorkomen. Op die gronden en geleet op art. 153 der grondwet, zijn de artikelen 1 en 8 der Verordening van de gemeente Soest op het onderhoud der wegen en voetpaden, vernietigd.

De zaak der stenografie is dezer dagen definitief geregeld en zijn dien ten gevolge in dienst van de beide Kamers der Staten-Generaal benoemd: tot eersten stenograaf, de heer C. A. Steger, en tot gewone stenografen, de heeren G. Keller, A. L. H. Ising, J. H. Bool, J. B. Rietstap en Mr. E. L. van Emden; terwijl voorloopig aan het korps blijven toegevoegd, de heeren M. E. J. Lastdrager en I. van Lier.

Men schrijft uit Kampen, dd. 6 Augustus aan de *Amsterdamsche Courant*:

"Gisteren was het getal vreemdelingen alhier zeer groot, want vele personen kwamen, om hunne zoons voor het examen tot admisie bij het Instructie-Bataillon aan te bieden. Men verzekert, dat ongeveer zestig jonge lieden voor hetzelfde gisteren zijn aangenomen. Als het op die wijze voortgaat, dan zal de vergrooting, welke de kasernie, ingevolge het daarvan gemaakte bestek, moet ondergaan, niet meer genoegzaam wezen, nog vóór dat de nieuwe gebouwen all u gereed zijn.

MAASBOMMEL, 2 Augustus. De onderscheiding welke

kort en onverwacht bezoek van Z. Ex. de Minister van Binnenlandsche Zaken, vergezeld van onze Maas en Walers, de Heeren Mr. A. Schouten, H. van Koolwijk en J. Meijer, ten deel viel, wordt voor zeker door de meeste onzer dorpsgenooten met ware belangstelling toegejuicht. Jammer dan ook, dat wij van Z. Ex.'s komst niet verwittigd waren, ten einde wij Hem voorzeker meer hulde en eerbied zouden hebben betoond. Wij verheugen ons dan ook zeer over dat vereerend, doch onverwacht bezoek, en twijfelen geenszins of de Heeren begeleiders, zullen met de hun toevertrouwde hartelijkheid en deelneming Z. Ex. meer over de veel besproken aangelegenheden aangaande dit dorp bijzonder ingelicht hebben.

Z. Ex. is van hier naar Appeltern vertrokken, en heeft aldaar den Raad en Burgemeester dezer gemeente in een zeer minzaam gehoor ontvangen. (Nederl.)

BREDA, 6 Augustus. Heden voormiddag werd het stoffelijk overschot van wijlen den welEerw. zeer geleerden heer W. Oomen, R. K. priester en pastoor te dezer stede, bijgezet. De trein werd geopend door de R. K. weeskinderen; de lijkkoets, waarvan de slippen van het rouwkleed door vier misbedienden werden gedragen; twaalf dragers (zijnde de heeren kerkmeesters), gevolgd door dertien staatsiekoetsen, waarin de naaste bloedverwanten, eene aanzienlijke priesterschaar, heeren regenten der onderscheidene Godshuizen en tot den kerkenraad behorende, en de veelvuldige vrienden van den ontslapene gezeten waren.

Aan het kerkhof Zuylen gekomen zijnde, werd het lijk ontvangen door den welEerw. zeer gel. heer P. Werdn, en voorts, onder het aanheffen van een plegtig gezang door de geestelijken, in den grafkelder bijgezet. (16.)

OOSTERHOUT, 5 Aug. Den 4 dezer werd in de naburige gemeente Dongen aanbesteed het leggen van eenen grindweg, ter lengte van 11314 ellen en ter breedte van 3½ el, beginnende aan de Groenendijksche haven onder deze stad, loopende door de gemeente Dongen en het kerkdorp Beijen en sluitende aan den grooten weg der 1ste klasse N°. 8 onder Gilze, hetwelk is aangenomen door den heer H. Montens, aannemer te Tilburg, voor f38.500.

De hierboven bedoelde groote weg N°. 8 loopt van 's Bosch naar Breda en zal dus deze grindweg eene betere communicatie tusschen verscheidene plaatsen onzer provincie daargestellen. (N. R. C.)

BUITENLANDSCHE BERIGTEN

FRANKRIJK.

PARIS, 7 Aug. Men zegt dat het huwelijk van den President in de maand September zal plaats hebben.

— De minister van onderwijs en eredienst heeft bij eene circulaire de Aartsbisschoppen en Bisschoppen uitgenoodigd om op 15 Aug. aaustr. een plegtig *Te Deum* in al de kerken van hun diocees te doen plaats hebben.

— De *Moniteur* bevat eenige dekretten, waarbij aan eenige tijdelijke ballingen de terugkomst in Frankrijk wordt toegestaan. Zij zijn de heeren Duvergier de Hauranne, Chambolle, Thiers, de Remusat, Jules de Lasteyrie, gen. Leydet, Ant. Thourat. Deze allen zijn volksvertegenwoordigers, die den 2 December tegen den *coup d'état* protesteerden, en van de mairie van het 10e arrondissement, gevankelijk naar Mazas werden gevoerd.

Nog is het verbod om in Frankrijk verblijf te houden, opgelieven voor de bekende drie berglieden, de heeren Michel (van Bourges) Joly en Theodore Bac, voorts voor Renaud, Signard, Belin, Besse en Millotte.

— Ll. Donderdag heeft de heer Nisart, inspukteur-generaal, in den hoogen raad van het openbaar onderwijs verslag uitgebragt uit naam der commissie, belast met het onderzoek van het ontwerp tot regeling der studien in de afdeeling letterkunde op de hooge normaalscholen. Onder de voorgestelde wijzigingen in het reglement behoort dat aan de lijst der Grieksche en Latijnsche auteurs wordt toegevoegd eene keur van Grieksche kerkvaders en stukken getrokken uit Tertulianus en den H. Augustinus; alsmede de aanbeveling dat de keus der profane teksten geschiede met dat voorbehoud, 't welk het zedelijk belang van het onderwijs vereischt.

De commissie zegt ten slotte, dat het nieuwe reglement niet ten doel zal hebben het onderwijs te verlagen, en dat deszelfs geest niet is om van ieder leerling een geleerde of een schrijver te maken, doch dat het niemand de gelegenheid beneemt dit te worden. Het strenger schoolonderwijs zal integendeel tot resultaat hebben de ware roepingen te versterken, en in tijds van bedriegelijke roepingen af te brengen; hierbij zal ieder winnen, zoowel de personen als de maatschappij.

— Onder de geruchten van den dag behoort nog, dat de reis van Lodewijk Napoleon, naar het zuiden des rijks, eerst zal plaats hebben na zijn huwelijk.

— De hertogin van Orleans is in de badplaats St. Gervais, in Savoye, aangekomen.

— Gisteren is een gevel in de Rue des mauvaises paroles ingestort en heeft verscheidene menschen bedolven. Men verhaalde eerst, dat 13 lijen van onder het puin waren weggehaald. Uit de laatste berichten blijkt evenwel, dat allen levend, hoewel meer of minder geknust, zijn gered.

— De hertogin van Orleans is in de badplaats St. Gervais, in Savoye, aangekomen.

— Gisteren is een gevel in de Rue des mauvaises paroles ingestort en heeft verscheidene menschen bedolven. Men verhaalde eerst, dat 13 lijen van onder het puin waren weggehaald. Uit de laatste berichten blijkt evenwel, dat allen levend, hoewel meer of minder geknust, zijn gered.

MADRID, 2 Augustus. Er zijn met de Portugeesche regering onderhandelingen aangeknoopt over den spoorweg van Estramadura, die bestemd is om Portugal met Spanje te verbinden. Men belooft zich van deze onderhandelingen een spoedig en goed gevolg.

— De *Heraldo* is tot eene boete van 200 realen veroordeeld, wegens een artikel aan een ander dagblad outleend. De *Nacion* ziet het licht weder onder den vorm van een zuiver literair blad.

— De heer Pouriet, concessionaris der kanalisatie van de Ebro, heeft concessie aangevraagd voor het aanleggen van een spoorweg van Saragossa naar Madrid. De werkzaamheden aan het kanaal van Izabella II, hetwelk de hoofdstad van drinkbaar water zal voorzien, worden met ijver voortgezet; er zijn reeds 37 millioen realen aan aandeelen in die onderneming belegd.

— Ons gouvernement heeft den spoorweg van hier naar Aranjuez voor 56 millioen realen aan den heer Salamanca verkocht; hij zal gedurende 10 jaar het regt tot exploitatie hebben, doch jaarlijks daarvoor 1½ millioen realen aan het gouvernement moeten voldoen.

ENGELAND.

LONDEN, 7 Aug. De *Morning Chronicle* heeft, betreffende de zoo gezegde overeenkomst tusschen de drie Noordsche mogendheden, zijne punten van bevestiging nader ontwikkeld. Vooreerst schrijft het blad,

— De oogst is in Ierland zeer gunstig; zelfs gronden, welke jaren lang dor waren geweest, vertoonen zekere mate van vruchtbaarheid, en op de betere landen staat de oogst ongemeen schoon. De teelt van vlaszaad is sedert drie jaren zeer toegenomen; er waren in 1849

— Men leest in de *Suissere*, dat de Zwitsersche nationale raad, in hare zitting van den 4 Aug. besloten heeft, om aan de kantons van den voormaligen Sonderbond kwijt te schelden een som van 6,000,000 fr., zijnde het restant van de 10 millioen oorlogslasten, welke deze kantons nog moesten betalen. Dit besluit is genomen met 27 tegen 13 stemmen.

— De *Morning-Advertiser* verzekert, dat de Koning van Engeland en Prins Albert hunnen intrek zullen nemen in het thans nieuw in orde gebragt koninklijk paleis aldaar op de Meireplaats.

OVERLEDEN (1 Aug.): C. M. C. Sanderson. — (5 Aug.): A. Etje, wed. Hiepner, 82 j. · M. C. Stephanus, geb. Vrolijk, 24 j.

ANTWERPEN, 7 Aug. Belg. leen. 2½ pc. 55½; 1 r 10.
5 pc. 100½; 1848, 100½; 1852, 101; Spanje Ard. 4 pc. 21½;
Binnenl. 3 pc. 44½; Coupons —; Rom. Leening 1835 —.

PARIS, 7 Aug. Franche 3 pc. 75,80; id. 4 pc. —,—; 4½ pc. 104,70; Schatk. —,—; Bank-Actien 2880,—; Belg. 1840, 5 pc. 102½; 1842, 5 pc. —; 4½ pc. —, 2½ pc. —; Rusland 4½ pc. 96½; Napels 5 pc. —,—; Spanje, Buiteni. 3 pc. 48½; Sinnenl. 3 pc. 4½; Holl. 2½ pc. —; Piemont 1834 —,—; 1849, 970,—; 1851, —,—; Haiti 330,—; Rom. Leening 1830, 97.

MADRID, 2 Aug. Spanje 3 pc. 45 $\frac{1}{16}$; Ardoina t pc. 22 $\frac{1}{16}$; Uitg. Schuld 5 $\frac{1}{16}$; Coupons 1 $\frac{1}{16}$.

LONDON, 7 Aug. Cons. kont. 99½ a 99½; op. ind. 99½
99½; Braz. 104½ a 102½; 1829/39 100½ a 102; Dan. 3 pc. 32 a 32
5 pc. 107 a 108; Germ. 4½ a 4½; Gen. 22½ a 22½; Ind.
8½ a 9½; Mexiko 32½ a 32½; Peru 4 pc. 100½ a 100½; 1829/39
61 a 62; Rusl. 182½ 5 pc. 120 a 120½; 1829/39 100½ a 100½
a 105; Portugal 5 pc. 100½ a 101; 4 pc. 33½ a 33½; 5 pc. a —
Svanje 1 pc. 2½ a 2½; 3 pc. 48½ a 49½; Comp. cert. 2½ a 3½;

Passive 5 1/2 a 6 1/2; Holl 2 1/2 pc. 6 1/2 a 6 1/2; id. 4 pc. 98 a 98 1/2; Venez. 40 a 42; Uitgest. 15 1/2 a 16 1/2.

WEENEN, 6 Aug. Met. 4 1/2 pc. —; 5 pc. 97 1/2; Bank-Actien 1890.

BERLIJN, 7 Aug. Schuldbr. 3 1/2 pc. 94 1/2; Loten 125 1/2; Rusl. Stiegl. 4 pc. 97 1/2; Pools. 4 pc. 91 1/2; Loten fl. 200 2 1/2; id. fl. 300 1 1/2; id. fl. 500 92 1/2; Amsterdam zigt 142 1/2; id. 2/m. 142 1/2.

HAMBURG, 7 Aug. Rusl. Eng. Leen. 112 1/2; Stiegl. 4 pc. 91 1/2; Spanje, ind. 3 pc. 21 1/2; Binnenl. 3 pc. 42 1/2.

FRANKFORT, 7 Aug. Met. 3 pc. 81 1/2; 4 pc. 65 1/2; 2 1/2 pc. 41 1/2; Bank-Actien 1380; Darmst. Loten fl. 50 91 1/2; id. fl. 25 31 1/2; Badensche Loten fl. 50, 65 1/2; id. fl. 35, 39; Nassausche 28 1/2; Holl. 2 1/2 pc. 64 1/2; Werk. Sch. 4 pc. 96 1/2; Sijndic. 3 1/2 pc. 95 1/2.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

	7 AUG. 4 1/2 u. gebt.	9 AUG. 4 u. gebt.
NEDERL. Werkel. Sch. a 2 1/2 pCt.	63 1/2	64
Dito Dito	76	76 1/2
Dito Dito	96 1/2	96 1/2
Ding Obligation O. I.	4	95 1/2
Amortis. Syndic.	3 1/2	95 1/2
Handel-Maatschappij	4 1/2	123
Aand. Rijn-Spoerweg		101 1/2
Aand. Holl. S. M.		83
Obligatien		
Belg. Obligation 1844		
Cert. bij de Belg. Bank 2 1/2		
Dito bij Rotsch en Volksv.	52 1/2	52 1/2
FRANKRIJK, Obligation 3	70 1/2	70 1/2
Spanje bij Ardois 1833	5	
Dito Nieuwe	1	
Dito 2/m. Beurvenl.	22 1/2	22 1/2
Dito	49 1/2	49 1/2
Dito Binnenl. 2400 P.	44 1/2	43
Comp. Bewijzen.		
Passive		
Fransche Uitgest.		
Portugal te Londen	5	40 1/2
Dito Dito	4	37 1/2
Rusl. bij Londen 1816	108 1/2	108 1/2
Rusl. bij Londen 1820 en 1829	106 1/2	106 1/2
Rusl. bij Londen 1831 en 1832	97 1/2	
Dito	4	
Dito bij Hope	4	
Dito bij Stieglitz en Co.	92 1/2	
Dito bij Jd. 5de Serie	4	
Cert. te Hamburg	5	
Wachterijw. in Assigat.	6	
Cert. van dit		
Polen, Aand. a fl. 500		159 1/2
Dito met Lot. 300		
AMERIKA, Bank-Actien	4 1/2	
Prussien, Aand. met Lot. R. 50		
Prussien, Aand. met Lot. R. 50		
Dito 1831	2 1/2	40 1/2
Dito 1831	2 1/2	40 1/2
Dito Nieuwe	5	90 1/2
Wien, Bank bij Goll en Co.		83 1/2
Dito	4	68
Letter B	5	90 1/2
Aand. met Loting 5.500		
Nieuwe dit		
Mexico, Cert. Aand. en Bouwer 5 pCt.		
Brazilië te Londen 1824	5	
Dito Leening 1843	5	
Dito 200	5	
Mexico Nieuwe		27 1/2
Venezuela a 100	3 1/2	26 1/2
Grenada a 100	2	27
Ecuador a 100	2	22

Polen, Cert. 4 pCt. 85 1/2; Grenada uitgestelde 9 1/2, 18.

Over het geheel leverde de markt weinig meldenswaardigs op. Van Binnenl. fondsen was in Integr. veel affaire en de stemming williger. Van Britenl. effecten waren Spaansche met eenige kooporders iets hooger; de overige alle onveranderd met weinig handel.

Koers van het Geld: Beleening 2 1/2 pCt, Prolongatie 2 1/2 pCt, Diskonto 2 pCt.

Wisselkoers.

Paris	2/m. f. 56 1/2	Livorno	2/m. f. 38 1/2
"	zigt " 56 1/2	Napels	" " 81 1/2
Bordeaux	2/m. " 56 1/2	Petersburg	" " 1,85 1/2
"	1/m. " 56 1/2	Weenen	6/w. " 29 1/2
Madrid	3/m. " 246	Augsburg	" " 35 1/2
Cadix	" " 246	Frankfort	" " 98 1/2
Seville	" " 242	Hamburg	2/m. " 35 1/2
Bilbao	" " 243	"	zigt " 35 1/2
Lissabon	" " 42	Londen	2/m. " 11,90
Porto	" " 42	"	zigt " 11,95
Genua	2/m. " 46 1/2	Rotterdam	" " "

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 9 Augustus; Poolsche Tarwe ter verzending en aan cons. f 8 a f 10 hooger; roode soorten goed opbrengend; verkocht in Entr. f 191 a b. Pools. f 294; 127 a dito f 275; in cons.: 130 a b. Pools. f 295, 296, 300; 126 a Norder f 225; 122, 125 3 Weiss. f 200, 208; 130 a Wahrener f 275.

Rogge tot iets hoogere prijzen met veel handel; verkocht in Entr. f 120, 121 a Pruiss. f 174, 176; 120 a dito f 176, 180; 123 a Odessa f 180; 115 a Gedr. f 155, 157; 116 a dito f 160.

Gerst en Havr zonder handel.

Boekweit in een doen, 123, 124 a Amersf. f 197, 200; 120 a Groot Brab. f 185.

Koelzaad, Ont. Hollandsch 50 L. Op 9 vaten Olie in Sept. ek. 53 1/2; Oct. 54 1/2; Nov. 55; April 56 1/2. Lijnzaad een doen; 109/10 a Archangel f 275. Raappolie op 6/w. f 31; Vliegend f 30; 1° Sept. ek. f 30 1/2; Oct. f 31 1/2; Nov. f 31 1/2; Dec. f 32 1/2. Mei f 33 1/2. Lijnolie op 6/w. f 31 1/2; Vliegend f 30 1/2. Hannepolie op 6/w. f 39. Raapkoeken per 1040 st. f 28, 62. Lijnkoeken per 104 st. f 8 1/2, 10 1/2.

LONDEN, 6 Aug. Koffij. Van Native Ceylon zijn ca. 6000 bn. omgezet tot 44 a 45 s. — Verdr. werden verkocht 1800 vn. Plantage Ceylon tot 2 a 3 s. hoogere prijzen; 4000 bn. Costa Rica tot 48 a 51 s. — Heden waren 3804 bn. Brazil in veiling, welke werden opgehouden tot 40 s. voor goed ord. met zwart, zynde boven de marktwaarde.

Suiker. Voor vroege W.-Ind. soorten was weinig kooplust. In zeilende ladingen is niets gedaan. — Er zijn nog koopers tot 20 s. 6 d. voor No. 12 en voor eene lading van 3700 bn. No. 11 werd 20 s. vergeefs geboden. — Op de plaats zijn verkocht: 1000 kn. Havana tot 33 a 41 s. cons., 400 kn. wit dito tot 25 a 31 s. cons. en 200 kn. Brazil tot 32 a 52 s. cons. — Met Gerst, haver, maïs, en weelder iets lager. Van Hollandische graan zijn enkele kleine verkoopen gedaan tot 24 a 28 s. 3 d.

Tuss. genoegzaam onveranderd, met zeer weinig omgang. In Rijnst had eenige omgang op spekulatie plaats tot iets vastere prijzen, als Bengaal tot 9 a 10 s. 6 d. en Madras tot 8 s. 6 d. a 9 s. — Nieuw zeilende lading van 500 ton Arracan werd voor Holland gekocht tot 8 s. 4 d.

HOLLANDSCHE BOTEN met veel vraag en hooger. Men noteert thans: beste Kriessche 88 s. a 90 s., mindere soorten 65 a 80 s.

GRAANMARKT. De nieuwe aanvoeren van vroege Gerst zijn tot eenigzins verbeterde prijzen omgezet. Haver verkeert ook in een iets vastere positie, en de sommige gevallen is eenig avans bedongen. — De aanvoeren van Engelsche en vroege Tarwe waren heden zeer gering, zoodat de prijzen over het algemeen hooger werden gehouden.

Vee. De vraag was heden een weinig levendiger voor Runderen en ook de prijzen ondergingen dien gevolge eenige verhooging. — Lammeren weinig gevraagd en de prijzen een zweem lager. — Schapen, en Kalveren verkonden in de positie van fl. Maandag. — Varkens traag gevraagd en de prijzen neigden tot daling. — Er waren aangevoerd: 900 Runderen, 13405 Schapen en Lammeren en 220 Kalveren.

SCHIEPSTIJNINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 6 Aug. M. Wildeboer, Maria, La Rochelle, — 7 Aug. L. C. Peters, Louisa Christina, Suriname. — C. Schlusman, Industrie, Havana. — D. H. Lwewes, Afina Hillechquina, Napels. — A. Möller, Carl, Livorno. — H. J. Puister, Antje, Bayonne. — J. J. Groenewald, Afina Jonker, Bordeaux. — 8 Aug. M. J. Timmermans, Jan de Wit, Batavia.

CARGA-LIJSTEN.

AMSTERDAM

SURINAME, Louisa Christina, Peters: 288 v. Suiker, J. en Th. van Marselis qq.; 50 v. dito, Boshuys en Comp. 46 v. dito, Wed. J. S. van de Poll; 43 v. dito, C. J. van West; 40 v. dito, 30 b. Katoen, P. Poel en Zonen; 40 v. Suiker, Broen en Comp.; 28 v. dito, C. E. Smit; 30 v. dito, Wed. Vereul en Zeon; 19 v. dito, J. H. Roquette en J. D. Tannay; 50 v. dito, 2 b. Katoen, Order. COTRINI, Afina Hillechquina, Drawes 232L, Olyfolij, 50 Chinas Appelen, C. Dijserinck en Zoon, te Haarlam.

GEVRAAGDE SCHEPEN.

Den 19 Juli op 40° 25' N. Br., 11° 30' W. L. Maria, Kapt. van Wijk, van Amsterdam n. Soeraqaja. Den 21 Juli 28° 30' W. L. Maria en Adriana, Kapt. Ouweland, van Rotterdam n. Boston, Den 4 Aug. bij Scilly, Neptunis, Kapt. Rouffaer, van Batavia n. Amsterdam.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 9 Aug. in lading naar:

Kenlen W. J. F. Wilson, Achilles. J. H. Barns, Colln No. 10. Weesel F. Beijer, Wilhelmina. Frankf. & Coblenz J. Kievitz, Frankfort No. 17. Dusseldorp & Neus J. Fais, Minerva. Duisburg J. L. Arera, Ondine. Munheim J. Kroll, Stoltzenfeldt. Ludwigh. & Heilbr. N. Schuckeberger, Johanna.

ADVERTENTIEN.

GETROUWD: GERRIT KAMPHUYS Sz., van Zaandam, OR MARIA DOROTHEA HINTZEN. (2151) ALKMAAR, 8 Augustus 1852.

(2150) Heden overleed tot mijne bittere droefheid, mijne dierbare Echtgenote ELIZABETH WILHELMINA WOLDBERG, in den ouderdom van 39 jaren, na vroegtijdig voorzien te zijn geweest met de Heilige Sacramenten onzer Moeder de Heilige Kerk, na eene gelukkige Reizevereeniging van 14 jaren, mij nalatende 3 kinderen, te jong om hun verlies te beseffen. JOHs. HAAK.

Statenwijk, den 4 Augustus 1852. Algemeene kennisgeving.

Kiezers Vereeniging

DE

GRONDWET.

Bij de verkiezing van een Lid voor de Provinciale Staten op Dingsdag den 10den Augustus, stelt de Vereeniging aan de Kiezers van het derde district voor hunne stemmen uit te brengen op den Heer:

Mr. MESSCHERT VAN VOLLENDOVEN.

Namens het Bestuur,

H. CROOCKEWIT, Voorzitter.

(2137) R. DANIEL WOLTERBEEK, Secretaris

(2136) De ondergeteekende STADS HOROLOGIE MAKER, te Enkhuizen, biedt TE KOOP aan; een TOERENURWERK, voor welks deugdzamheid hij staatst. Tevens is hij hem gelegenheid tot plaatsing van een LIEDELING. Versteek Brieven franco. H. A. BORMAN.

Genootschap van Barmhartigheid.

Het Bestuur heeft de eer ter kennis van belanghebbenden te brengen, dat de DIRECTIE VAN BEGRAVEN tot nadere aankondiging is overgegaan van den Heer A. J. KRIEK aan den Heer W. A. BISSCHOP, Vijzelstraat bij de Munt, No. 3, bij wien men zich tot het begraven van R. C. Dehoofden gelieve te wenden. Namens het Bestuur, P. SANTEN, Secretaris.

(2152)

De Heer GROM tot KOSTSCHOOLHOUDER, ter vervanging van den afgetreden Heer WENNING te Brada benoemd zijnde, is de Fransche KOSTSCHOOL te Waalwijk vacant geworden; ter aanvulling waarvan KANDIDATEN van den Tweeden Rang worden opgeroepen, om zich binnen drie weken, bij het plaatselijk bestuur aldaar in persoon, of met franco brieven, aan te melden.

Waalwijk, 9 Augustus 1852. De Burgemeester, L. D. VAN HEYST.

DE ZALF EN PILLEN VAN HOLLOWAY

zijn het beste middel tegen etter, zwellingen, aanbeven.

De weldadige uitkomsten welke het gebruik dezer onwaardeerbare zalf en pillen zoo dikwijls gehad heeft in gevallen van ettergezwollen, aambeijen en andere soorten van zweren, hebben ten gevolge gehad dat onderscheidene genees- en heilkundigen zich daarvan bediend hebben in de hospitalen en bij derze ver bijzondere praktijk; en wel menigmaal dan van de zijder ongeneesbaar scheen te zijn, heeft de zalf van Holloway, vereenigd met het nemen der pillen, de zwarte wonden geheeld, welke alle andere middelen der kunst hadden getrotseerd. Het onwaardebaar middel is ook onvergelyklijk voor klierziekten, scheurbuik en huidziekten.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt: Doosjes Pillen a f 0.90, f 2.10, f 3.30, f 7.75, f 15.50, f 23.50.

Potjes Zalf a f 0.90, f 2.10, f 3.30, f 8.15, f 15.90, f 23.90.

Zijn op franco aanvragen a contant te bekomen bij B. ADAMA, Apotheker, Heeregracht hoek Utrechtsche straat, No. 22 te Amsterdam, bij A. P. MUYER te Utrecht en bij J. STRAATHAN, hoofd-depouhouder te 's Bosch, alsmede te Londen, Strand 244, Holloway's Establishment. (2075)

Door C. L. VAN LANGENHUYSEN is aan de Intekenaren verzonden:

HET

ACHTSTE TWAALFTAL

Oude- en Nieuwere Kersliederen

BENEVEN

GEZANGEN EN LIEDEREN

van andere Hoogtijden en Heiligedagen, alsook van den Advent en de Vaste, gerangschikt naar de orde van het kerkelijk jaar; waaraan zijn toegevoegd eenige

GEESTELIJKE LIEDEKENS

van gemengden inhoud; Alle met de zangwijzen voorzien die er bij behooren of gebruikelijk zijn, en met begeleiding van Orgel of Piano-Forte, ten dienste der Zangchoren en Katholieke Huisgezinnen A. M. D. G. bewerkt door Jos. ALB. ALBERDINGK THIJM en LAMB. JOHANN. ALBERDINGK THIJM. De prijs blijft alsnog 30 Cts. per aflevering. In tien afleveringen of met 120 Liederen, welke elkander spoedig nllen opvolgen, zal het werk compleet zijn.

Te Amsterdam bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.